

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mvndvs Et Mvndi Partes, Divinæ Bonitatis Ac Ivstitiæ
Præcones**

Stengel, Georg

Ingolstadt, 1645

§. 10. Arbori vitae naturalem vim fuisse conseruandi hominis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52365](#)

coniuncto sunt accipienda; hoc est, non de omni herba & ligno absolute, sed de omni planta ferente fructus ad edendum opportunos. Constat profectò, aliquot esse plantarum seu lignorum genera, quæ non sunt pulchra visu, & tamen fructus admodum suaves pariunt, ut vitis, cuius lignum ad nihil valet, nisi ad ignem nutriendum. Ut ergo Paradisus palatum oblectaret, arbores habuit pomis alijsq; fructibus onustas; ut ecclis afferret plenam voluptatem, platas exhibuit sola florum, foliorumque venustrate blandientes.

§. X.

Arbori vita naturalem vim fuisse conservandi hominis.

Ante omnes tamen arbores vnica erat omnium nobilissima; atq; ea propter, tanquam cor, aut centrum, in medio Paradisi collocata, longè vtiq; & natura, & effectu, ab his mortalibus nostris plantis diuersa. Siquidem illa *arbor vita* appellata est, non quod ab extrinseco, & supernaturali quodam munere Dei (ut nonnulli arbitrati sunt) vim habuerit hominis ab interitu preservandi; sed id ei, ex vi propriæ naturæ eidem diuinitus inditæ, competebat, ut quicunque

cunque ex ea vescerentur, quasi nectare,
quodam aut ambrosia Deorum (vt postea
ex hac vera historia Poëtæ fabulati sunt)
vitam propagarent. Cuius rei argumentū
est, quod etiam Adamū peccato iam mor-
tem commeritum, eiusdem ligni vis & be-
neficium, à morte præseruare potuisset, nisi
Deus eum, adhibita Angeli custodia, dein-
ceps de ligno vitæ sumere prohibuisset. Si
igitur ponimus, hanc arbori huic virtutē
fuisse naturalem, perspicuum est, eam ar-
borem, ab omnibus his arborum generib⁹
fuisse diuersissimam, quippe nulla eiusce-
modi vi pollet, juxta vulgatum illud :

*Contra vim mortis, non est medicamen in
hortis.*

Laudatissima herbarum est, Homero teste,
quam vocari ab dijs putant *moly*, & quam Plin. l. 25.
contra summa beneficia valere credide- cap. 4.
runt. Sed ea vel fabulosa fuit, vel contra
vnum alterūmue veneni genus duntaxat,
potuit adhiberi; mortem tamen pellere, ac
vitam non potuit æternare; sicut potuit
arbor vitæ; vt probabilius S. Augustinus & S. Augu-
Chrysostomus docuerunt; tametsi præ- stin. li. 13.
clari Doctores, & ipse D. Thomas existi- de ciuit.
mārint, arbori illi vim infuisse, ad longum S. Chrys.
dunta- cap. 20.

hom. 18. duntaxat tempus, nō autem perpetuō ho-
 in Genes. minem à morte naturali conseruaturam.
 S. Thom. Sed SS. Patrum sententia diuinis litteris
 1. p. q. 97.
 3. 4. Scot. magis consonat, quæ clarè ita loquuntur;
 in 2. sent. immo, in ijs, De vs: Ecce Adam, quasi unus
 dicit. 19. ex nobis factus est, sciens bonum & malum:
 q. 1. Gen. nunc ergo, ne forte mittat manum suam, &
 3. 22. sumat etiam de ligno vite, & comedat, & vi-
 vat in aeternum. Et emisit eum Dominus Deus
 de Paradiſo voluptatis, ut operaretur terram,
 de qua sumptus est. Eiecitque Adam: & collo-
 cauit ante Paradiſum voluptatis Cherubim,
 & flammœum gladium atque versatilem, ad
 custodiendam viam ligni. Quid opus fuisset
 hac custodia, si ligno illi, post peccatum
 protoplastæ, vis pristina amplius, & qui-
 dem perpetuō conseruandæ vitæ non in-
 fuisset? quam apertè dicitur? ne forte mit-
 tat manum suam, & sumat de ligno vite, &
 comedat, & VIVAT IN AETERNVM. Certè,
 si virtute naturali fructus huius ligni, po-
 tuit refouere calorem naturalem, ac hu-
 midum radicale, ea perfectione, quæ in
 virilis ætatis statu esse solet, restaurare; co-
 ficitur, quotiescumque Adam fructu illo
 usus esset, corpus eius semper resuscitare,
 atque ita eum aeternum sine senio vivere
 potuisse.

potuisse; vel, si non in peccatum lapsus-
esset, donec Deo placuisset ipsum ad bea-
tiorem vitam in cælum transferre.

§. XI.

In Adamo, duplex Dei similitudo.

In tali non agro, sed horto, Creator ho-
minem initio posuit, ubi neque labor, ne-
que senium, neque morbus, neque mors,
neq; tedium ullum; sed omnia terræ bo-
na sponte & abunde proueniebant; ubi
passim oculis simulq; naribus ad blandie-
bantur panace, nepenthes, amaracus, am-
brosia, lotus, rosa, viola, hyacinthus, &
Elysij campi. Atque in his quidem positi
deltijs Adam & Eua nequaquam à fletu
sunt auspicati vitam, sed protinus deco-
rissimo mundi aspectu exhilarati suam fe-
licitatem; & in hac ipsa quoque tam beata
habitatione, quādam Numinis imaginem,
Numinis, inquam, unde quaq; beati, agno-
uerunt. Quanquam & alia Numinis ima-
go homini est impressa, quam S. Bernardus
etiam atque etiam monet intuendam, dum
ait: *Intellige dignitatem tuam, nobilis creatu-* S. Ber-
ra, quoniam non solum insignita es Dei imagi- nard. de
ne, verū etiam decorata similitudine. Et ite- interna
rum: Quid maius his tibifacere potuit, quam cap. 67.
ad